

STRATEGICKÝ DIALOG
MEZI ČESKOU REPUBLIKOU A SPOLKOVOU REPUBLIKOU NĚMECKO
PRACOVNÍ PROGRAM PRO ROKY 2022–2024

Dne 3. července 2015 podepsali ministři zahraničí České republiky a Spolkové republiky Německo Společné prohlášení o Strategickém dialogu a posunuli tak vzájemné vztahy na novou úroveň. Politické, hospodářské, společenské a kulturní vazby mezi Českem a Německem jsou dnes tak dobré jako nikdy dříve. V duchu Česko-německé deklarace z roku 1997 a Smlouvy o dobrém sousedství z roku 1992 hledí naše země společně do budoucnosti coby aktivní tvůrci sjednocené Evropy.

Cílem Strategického dialogu je upevňování vzájemné důvěry, spolupráce ve vybraných stěžejních oblastech, jakož i mezivládní výměna informací a koordinace. Všem těmto cílům dostal Strategický dialog i v mimořádně obtížných podmínkách pandemie.

Česká a německá ministerstva dnes úzce a s důvěrou spolupracují v celkem jedenácti pracovních skupinách, které zrealizovaly četné iniciativy a projekty přeshraniční spolupráce.

Naše země nadto vedou intenzivní dialog o budoucí podobě evropské integrace. Koordinujeme naši evropskou politiku a společné pozice hájíme navenek. Rostoucí důvěra a otevřená výměna názorů v rámci Strategického dialogu umožňuje oběma stranám lépe posuzovat politickou situaci a zájmy nejen v České republice a Německu, ale i v celé Evropě.

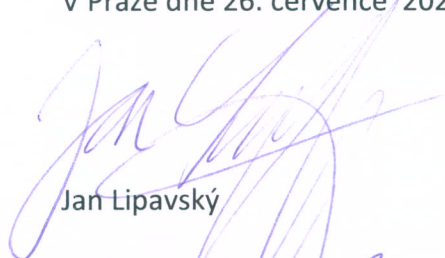
Strategický dialog se rozvinul v mnoha oblastech, je úspěšně a aktivně spoluutvářen parlamenty, spolkovými zeměmi i česko-německou občanskou společností.

V dialogu chceme i nadále aktivně pokračovat, jeho prostřednictvím posilovat vzájemnou soudržnost v Evropě a společně pracovat na odstraňování bariér. Konstruktivní spoluprací přispíváme k nalézání celoevropských odpovědí na současné výzvy. Důsledně se stavíme proti ruské agresi na Ukrajině a následky této krize chceme společně překonávat prostřednictvím spolupráce v oblasti obrany, posilování energetické bezpečnosti, urychlením energetické transformace včetně opatření pro ochranu klimatu, jakož i vytrvalou podporou Ukrajiny.

Strategický dialog by měl být hnacím motorem dynamického vývoje našich vztahů i v budoucnu. Z tohoto důvodu jsme v červnu 2022 provedli evaluaci jednotlivých tematických oblastí naší spolupráce. Na základě vybudovaných partnerství chceme ve spolupráci pokračovat i v následujících letech. Všechny rezorty, které se na Strategickém dialogu podílejí, připravily v rámci svých pracovních skupin konkrétní kooperační projekty a aktivity a stanovily cíle pro období 2022 až 2024.

Projekty a aktivity budou jednotlivé česko-německé pracovní skupiny Strategického dialogu realizovat samostatně a ve vzájemné shodě mohou jejich zaměření průběžně upravovat. V případě potřeby a zájmu obou stran je možné zřídit další pracovní skupiny. Na konci tohoto programového období v roce 2024 by se měla uskutečnit další evaluace Strategického dialogu.

V Praze dne 26. července 2022

Jan Lipavský

Za Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Annalena Baerbock

Za Ministerstvo zahraničí
Spolkové republiky Německo

PRACOVNÍ PROGRAM (2022–2024)

PS 1: Zahraniční a evropská politika

- Spolupráce v rámci českého předsednictví v Radě EU v roce 2022: koordinace evropských politik a spolupráce při jejich realizaci v průběhu předsednictví i po něm.
- Pravidelné konzultace a informace o situaci na Ukrajině v důsledku ruské invazní války a o vztazích s Ruskem (včetně česko-německé spolupráce v oblasti obrany a energetické politiky); koordinace politiky Východního partnerství.
- Pokračování odborných konzultací o západním Balkánu a rozšiřování EU, Indopacifiku, Číně, Sahelu, lidských právech, klimatické politice, migrační politice a dalších zahraničněpolitických otázkách se zaměřením na priority českého předsednictví v Radě EU v roce 2022.
- V závislosti na pandemické nebo postpandemické situaci pokračování konzultací německo-českého společného poradního grémia.
- Posílení spolupráce ve střední Evropě a příspěvek k otevřené a konstruktivní diskusi v regionu. Postupem času posílit spolupráci v rámci odpovídajících regionálních formátů.
- Setkání ministrů zahraničních věcí a ministrů pro evropské záležitosti / příslušných státních ministrů německých spolkových zemí; pokračování pravidelných konzultací náměstků ministrů a státních tajemníků s cílem posílit spolupráci a koordinaci v klíčových oblastech.
- Bilaterální konzultace pracovní skupiny 1: setkání 1–2krát ročně, stanovení klíčových oblastí a další rozvoj spolupráce a činnosti pracovní skupiny.

PS 2: Kultura, jazyk a mládež

- Pokračování podpory projektu „Musica Non Grata“ Spolkového ministerstva zahraničních věcí (program Národního divadla v Praze o skladatelích tzv. „zvrhlé hudby“ v rámci několika divadelních sezon).
- Spolupráce Národního muzea a Domu historie Bavorska na přípravě společné výstavy o baroku nazvané „Baroko v Bavorsku a v Čechách“ (pracovní název) v roce 2023.
- Spolupráce v rámci agendy navrácení nelegálně vyvezených kulturních statků, mezi muzei a muzejními sítěmi, stejně jako v oblasti světového dědictví, zejména u přeshraničních a sériových statků společného světového dědictví.
- Společné akce v rámci Evropského hlavního města kultury Chemnitz 2025.
- Společné akce u příležitosti stého výročí úmrtí Franze Kafky – vzpomínkový rok 2024.
- Spolupráce Českého filmového archivu a Spolkového archivu – zajištění německojazyčných verzí českých filmů.

- Spolupráce ve věci podpory výuky českého jazyka v Německu, přeshraničních návštěv vzdělávacích institucí a podpory přeshraničních setkání formou partnerství mateřských škol a škol.
- Pokračování kampaně na podporu německého jazyka v ČR „Šprechtíme“.
- Pokračování spolupráce při realizaci společného dvojnárodnostního dvojjazyčného česko-německého vzdělávacího cyklu na gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně (podpis nové dohody).
- Zahájení pilotní fáze Česko-bavorského stipendijního programu pro jazykovou asistenci v sousední zemi „Jazyk sousedů v originále“.
- Zřízení lektorátů pro výuku českého jazyka na univerzitách v Jeně a Erfurtu
- Konference na podporu výuky německého jazyka v České republice v roce 2023.
- Diskuse o dopadech aktuálních plánů týkajících se dalšího (druhého) povinného cizího jazyka v kontextu koncepčních změn kurikula na českých základních školách (povinnost pro školy, volitelnost pro žáky) na výuku němčiny v ČR.
- Pokračování úspěšné spolupráce v rámci programů Interreg do roku 2027.
- Spolupráce v oblasti mládeže: Realizace stěžejního tématu „Mládež utváří budoucnost“ (2022–2023) a jeho zakončení formou 11. Česko-německého setkání mládeže v roce 2023 za účasti Tandemu a dalších organizací zabývajících se prací s mládeží.
- Stanovení nového stěžejního tématu pro období 2024–2026 za účasti Česko-německé rady pro spolupráci a výměny mládeže a dalších aktérů v oblasti česko-německé práce s mládeží v rámci jednání pracovní skupiny na podzim 2022.
- Rozšíření spolupráce mládeže s památnými místy v České republice a Německu.
- Obnovení a posílení fyzických výměn mládeže a odborníků po pandemii; další rozvoj a smysluplná integrace digitálních a hybridních výměnných formátů (např. platforma DINA.international)
- Spolupráce v audiovizuální oblasti a příprava spolupráce napříč různými archivy.
- Rozšíření česko-německých partnerství škol v rámci iniciativy „Školy – partneři budoucnosti“ (PASCH) Spolkového ministerstva zahraničních věcí SRN a Pedagogické výměnné služby (PAD) sekretariátu Stálé konference ministrů školství spolkových zemí.

PS 3: Práce, duální vzdělávání a sociální věci

- Pokračování spolupráce k „budoucnosti práce“, zejména v oblasti digitalizace.
- Pokračování a rozvoj přeshraniční koordinace trhu práce mezi veřejnými službami zaměstnanosti a EURES.

- Diskuse o integraci zvláště znevýhodněných skupin, zejména osob se zdravotním postižením, do pracovního života a společnosti.
- Sladění aktivit souvisejících se vzestupnou sociální konvergencí v EU, mj. s ohledem na minimální mzdu a základní sociální zabezpečení.

PS 4: Výzkum a vývoj

- Pokračování dosavadní cesty vedoucí k podpoře excelence a vědecko-výzkumné spolupráce.
- Uspořádání čtvrté bilaterální konference o výzkumu a vývoji v roce 2023.
- Prověření možnosti přípravy 3. bilaterální výzvy v rámci platformy EUREKA v roce 2023, zaměřené na témata 4. konference o výzkumu a vývoji.
- Zahájení programu Dioscuri v České republice vyhlášením první výzvy v dubnu 2022. Další postup bude zahrnovat ukončení výběrového řízení v červenci 2022 a otevřením prvních center od roku 2023. Druhé výběrové řízení se má uskutečnit v roce 2024.

PS 5: Ochrana životního prostředí

- Spolupráce v rámci českého předsednictví v Radě EU v roce 2022, zejména v rámci koordinace EU na mezinárodních akcích.
- Zasedání Česko-německé komise pro životní prostředí, které se koná zpravidla jednou ročně; pozvání pro německou ministryni ŽP, ochrany přírody, jadernou bezpečnost a ochranu spotřebitele do ČR.
- Spolupráce v rámci projektů podpořených z programu EURENI (Evropská iniciativa na ochranu životního prostředí) a dalších projektů zaměřených na ochranu přírody a životního prostředí.
- V souvislosti s klimatickou agendou byla navázána úzká spolupráce v rámci příprav na mezinárodní zasedání 27. konference smluvních stran (COP) Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC) a při rozpracování jejich závěrů. Spolupráce bude nadále pokračovat v rámci implementace legislativy a průběžné koordinace na mezinárodní klimatické vyjednávání.
- Pokračování přeshraniční spolupráce v Národních parcích Šumava / Bavorský les a České Švýcarsko / Saské Švýcarsko, v Česko-německé komisi pro hraniční vody (jednou ročně) a v Mezinárodní komisi pro ochranu Labe.

PS 6: Doprava a přeprava

- Rozvoj železničních infrastrukturních spojení mezi oběma státy se zaměřením na rychlodráhu VRT Drážďany-Praha (příprava bilaterální smlouvy, vzájemná podpora při

revizi TEN-T, aktivity ESUS Nové spojení), Mnichov – Furth i. Wald – Praha (obě témata předpokládají účast spolkových zemí).

- Další rozvoj železniční dopravy mezi oběma zeměmi: TEE 2.0 (TransEuropExpress; provoz nočních vlaků) a iniciativa Via Vindobona a Deutschlandtakt.
- Ekologický rozvoj infrastruktury Labe, zejména jako vodní cesty do Hamburku, a využití českých území v hamburském přístavu v kontextu plnění Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu a tzv. modal shift.
- Rozvoj přeshraniční infrastruktury vodíkových čerpacích stanic: odsouhlasení priorit, koordinace a realizace; cíle a lokality.
- Zřízení linky dálkových autobusů poháněných vodíkem mezi Drážďanami a Ústím nad Labem (cca 66 km, z toho většina trasy v Německu), resp. prodloužení trasy až do Prahy (dalších cca 90 km).

PS 7: Zdravotnictví

- Přizpůsobení Rámcové smlouvy mezi ČR a SRN o přeshraniční spolupráci v oblasti zdravotnické záchranné služby vyšší požadované úrovni spolupráce. Průběžná komunikace v oblasti záchranné služby.
- Nové zaměření dialogu na spolupráci zdravotnických systémů v oblasti vzácných nemocí a zdravotního pojištění.
- Ponaučení z pandemie nemoci covid-19.

PS 8: Bezpečnost a obrana

- V návaznosti na změny bezpečnostního prostředí vyvolané ruskou agresí a válkou na Ukrajině pokračovat v prohlubování úzkého dialogu v oblasti bezpečnostní a obranné politiky i spolupráci ozbrojených sil (včetně systematické spolupráce/afilace).
- V kontextu případné realizace německé nabídky „Backfill/Ringtausch“ – spolupracovat při doplňování kapacit ozbrojených sil.
- Posílení evropského pilíře NATO a evropských schopností, mj. prostřednictvím budování kapacit v rámci Konceptu rámcových zemí (Framework Nations Concept) NATO a Stále strukturované spolupráce EU (PESCO).
- Spolupráce v rámci operací, misí a operacím podobných závazků jako jsou posílená předsunutá přítomnost (Enhanced Forward Presence / EFP), mnohonárodnostní bojové uskupení NATO na Slovensku (Enhanced Vigilance Activities / EVA), síly rychlé reakce NATO (NRF) včetně sil velmi rychlé reakce (Very High Readiness Joint Task Force).

PS 9: Venkov

- Vědecký workshop a závěrečná akce na ministerské úrovni na téma rozvoje venkova v listopadu 2022 v Praze.

PS 10: Klima a energetika

- Spolupráce v oblasti evropské energetické politiky v kontextu současné krizové situace a potřeby urychlit odklon od fosilních zdrojů energie – zejména z Ruska – a zvýšit evropskou energetickou soběstačnost a bezpečnost dodávek. Jedná se zejména o urychlené snižování spotřeby plynu, změny v zásobování teplem a udržitelný rozvoj obnovitelných zdrojů energie a sítí.
- Spolupráce v oblasti evropské klimatické politiky, zejména při implementaci balíčku Fit for 55 včetně zavádění systému obchodování s emisními povolenkami v dopravě a budovách, jakož i v rámci Effort Sharing Regulation a LULUCF-VO.
- Výměna informací a společná koordinace v oblasti energetické a klimatické politiky EU, zejména ve vztahu legislativnímu balíčku FF55 a REPowerEU.
- Výměna informací a zkušeností o následujících tématech: transformace teplárenského sektoru, inteligentní elektrické sítě a inteligentní měřiče, energetická společenství (aktivní účastníci energetického trhu).
- Pokračování a posilování regionálního rozvoje a integrace německého a českého trhu s plynem a elektřinou.
- Spolupráce na posílení kapacit a rozvoji LNG terminálů.
- Dále rozvíjet reakce na bezpečnostní rizika související s klimatem v rámci EU a v úzké spolupráci s ESVČ, NATO, OBSE, příslušnými agenturami OSN a dalšími partnery. Vychází se přitom z příkladů, jako je provádění plánu EU v oblasti klimatu a obrany a jeho integrovaného přístupu nebo strategie NATO v oblasti klimatu a obrany.

PS 11: Vnitřní bezpečnost a drogy

- Výměna informací v rámci česko-německé řídicí skupiny v rozšířeném formátu k rozvoji policejní a celní spolupráce v pohraničí.
- Dvakrát ročně setkání česko-německé řídicí skupiny v rozšířeném formátu. Pro dosažení cílů byly na regionální úrovni zřízeny podřízené odborné pracovní skupiny. Zapojilo se prezidium spolkové policie, ředitelství spolkové policie v Mnichově a Pirně, příslušné zemské policie (Sasko a Bavorsko) a celní správa i odpovídající partneři na české straně.
- Spolupráce center ANACEN/GASIM za účelem analýzy situace a boje proti nelegální migraci; po přestávce vynucené pandemií byla obnovena pracovní setkání, která se konají dvakrát ročně.

- Další posilování přeshraniční policejní spolupráce, zejména prostřednictvím společných zásahů a cvičení na základě smlouvy o policejní spolupráci.